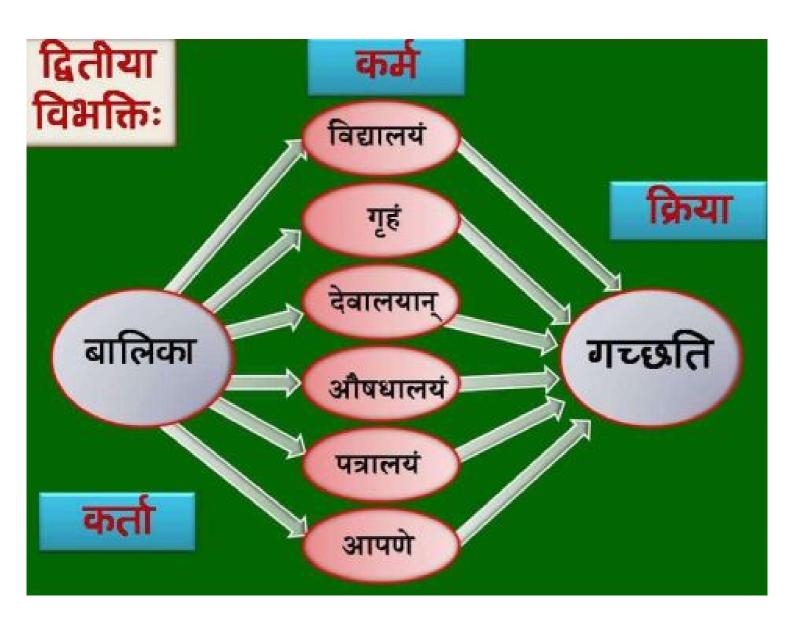

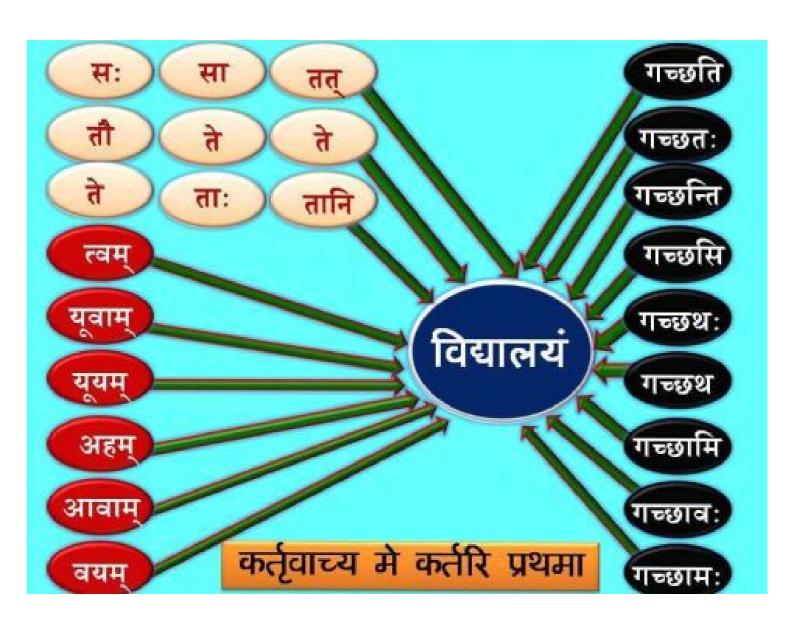

रामः ग्रामं गच्छति। कर्ता में (कर्तृवाच्ये) बालकौ पुस्तकं पठतः । बालकाः पुस्तकं पठन्ति । कुम्भकारेण घटः क्रियते । रामेण पुस्तकानि पठ्यन्ते । कुम्भकारेण घटाः क्रियन्ते । कर्म में (कर्मवाच्ये) रामेण भूयते । रामाभ्यां भूयते । भाववाच्य मे बालकैः हस्यते । हे राम! हे सीते! हे बालकाः! सम्बोधन में

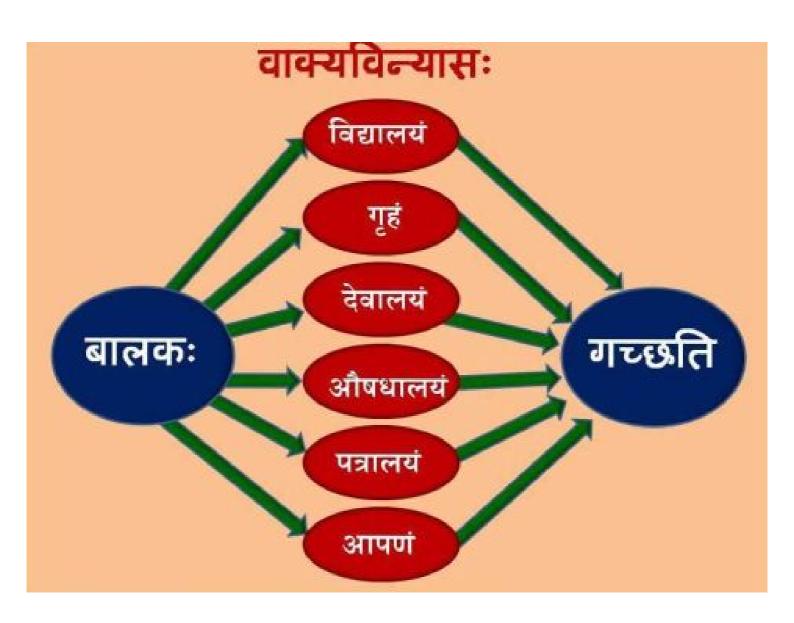
	कर्तामे (कर्मबाच्ये)	रामेण ग्रामः गम्यते		करण कारक में	रामः वाणेन रावणं इन्ति
	प्रकृति के अर्थ में	दुन्धं प्रकृत्या मधुरं भवति		मार्गपरिमाण के अर्थ में	क्रोषेण पुस्तकं पडति
	सदृशः के योग में	सः दाने कर्णेन सदृशः अस्ति		समयवाचकशब्द में	मासेन व्याकरम् अधीतम्
	समानः के योग में	धर्मेण द्वीतः पशुषिः समानः		अङ्गविकार में	पादेन सञ्बः
	कृतम् के योग में	कृतम् आलस्येन		प्रयोजन के योग में	धनेन कि प्रयोदनम्
	समः के योग में	मोइनः भाग सदृशः अस्ति		लक्षणवाचक शब्द में	सः जटाभिः तापसः प्रतीवते
	सार्धम् के योग में	सः मथा सार्चं पठित	4	मृल्यबाचक शब्द में	सः शतेन घेनुं क्रीसवान्
	साकम् शब्द के योग में	वत्सः ग्रेन्या साकं वनं गच्छति		हेतुवाचक शब्द में	सः अध्ययनेन अत्रागन्छति
	सह के योग में	सीता रामेण सह वनगगन्छत्	C	ऊनः शब्द के योग में	इदं स्वर्णकुणडलं माषेण ऊनमस्ति
	लाभः शब्द के योग में	बिमरेण गीरोन कः लाभः		होनः शब्द के योग में	धर्मेण झैनः जनः पशुतुल्यः भवति
4	अर्थः शब्द के योग में	निरक्षोण पुरुषेण कः अर्थः		न्यूनः शब्द के योग में	स्वतक्षण्डमिदं गामेण किल्यत् न्यूमास्ति
				शृन्यः शब्द के योग में	स्वाचिमानेन सून्तः नर मृतः एव भवति
9	गुण: शब्द के योग में	मूर्खेण पुत्रेण कः गुणः	4	रहित: शब्द के योग में	लोपेन रहितः सुखं लपते
	कार्यम् शब्द के योग में	धनिकानां निर्धनैः कार्यं न भवति	4	अल शब्द के योग में	अलं विवादेन
	किम् शब्द के योग में	कलहेन किम्		भाववाच्य में कर्ता में	रामेण इस्वते

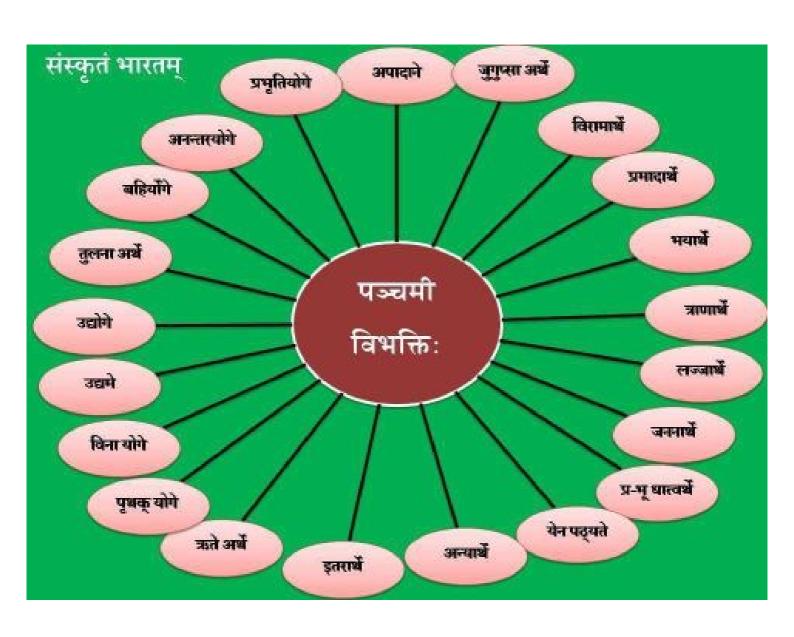

मकः पापात् जुगुप्सते	लज्जार्षे	वधुः श्रमुरात् लज्जते
सोमवासरात् अनन्तरमागमिष्यामि	जननार्थे	ब्रह्मणः प्रजाः जायन्ते
नगरात् बहिः रमणीयमुद्यानमस्ति	प्र-भू घात्वर्थे	गंगा हिमालयात् प्रभवति
रामः श्यामात् पटुतरः अस्ति	येन पठ्यते	छात्रः अध्यापकात् अधीते
उद्योगात् नरः सर्वं प्राप्तुमर्हति	अन्यार्थे	ईश्वरात् अन्यः कः रक्षकः
उद्यमात् विना धनं न लभते	मयार्थे	बालकः कुक्कुरात् विभेति
ज्ञानात् विना न मुक्तिः	प्रमादार्थे	स्वाध्यायात् मा प्रमदितव्यम्

